

Komentar in karta: 1/7
SLA V004 ‘pleša’

Danila Zuljan Kumar

1. Gradivo

Za pomen ‘del lasišča, na katerem so izpadli lasje’, knj. *pléša* (é), je najpogostejše poimenovanje *pleša*, sledita mu besedna zveza *gola glava* in leksem *glocn-*. V nekaj točkah sta zapisani poimenovanji *liša* in *čela*, dvakrat pa besedna zveza *gola buča*. V T156 ima leksem *plešast* oznako novejše, v T154 je zapisano, da se uporablja le pridevnik *plešav*, v T307 nosi leksem *pleša* oznako mlajše, leksem *gola glava* pa starejše, v T236 ima leksem *pleša* oznako redko. V T377 je v opombi zapisana besedna zveza *ima golo keblačo* ‘butico’.

2. Morfološka analiza

pleha < *pléx-a ‘pleša’

pleša < *pléš-a < *pléx-j-a

lisa < *lys-a ← *lys-ȝ ‘lisast, plešast’

liša < *lyš-a ← *lys-j-a

belič < *bél-it-ȝ ← *bél-ȝ ‘bel’

gola glava < **gol-a(-j-a)* *golv-a* ← *gol-ȝ ‘gol’ + *golv-a ‘glava’

golobuča glava < *gol-o-but-a *golv-a* ← *gol-ȝ ‘gol’ + *buȝt-a ‘buča’ + *golv-a ‘glava’

gola buča < **gol-a(-j-a)* (*but*)-*a* ← *gol-ȝ ‘gol’ + *(*but*)-*a* ‘buča’ (← lj. lat. *buttia* ‘sod’)

golo teme < *gol-o témę ← *gol-ȝ ‘gol’ + *témę, rod. *témen-e ‘teme’

gola temen < *gol-a témen-ȝ ← *gol-ȝ ‘gol’ + *témę, rod. *témen-e ‘teme’

škofova kapa < **(škof)-ov-a kap-a* ← **(škof)-ȝ* ‘škof’ + **(kap)-a* ‘kapa’ (← stvnem. *biscof* ‘škof’ + nem. *Kappe* ‘kapa’)

glace < **(glace)-ȝ* ← nem. *Glatze* ‘pleša’

gloca < **(gloc)-a* ← nem. *Glatze* ‘pleša’ z bav. nem. prehodom *a > *o*

glocn- < **(glocn)-a* ← nem. *Glatze* (-*n-* je iz kor. nem. edninske oblike *Glotzen* ‘pleša’; povsod, razen v T012, z bav. nem. prehodom *a > *o*)

kloca < **(kloc)-a* ← nem. *Glatzen* z bav. nem. prehodoma *g > *k* in *a > *o*

čela < **(čel)-a* ← hrv. *ćela* ‘pleša’

frata < **(frat)-a* (← srvnem. *frate* ‘goličava, jasa’) ← furl. *frate* ‘poseka, krčevina’, it. *fratta* ‘grmovje, goščava, živa meja’

kuljha < **kul̄-bx-a* ← **kul̄-ȝ*; prvotni pomen osnove ni povsem jasen

3. Posebnosti kartiranja

Kot enkratnice so kartirani leksemi *frata* v T024, *belič* v T063, *golobuča glava* v T311, *škofova kapa* v T355 in *kuljha* v T374.

Kot enkratnica s *pleh-* je kartiran leksem *pleha* v T411.

Kot enkratnica z *lis-* je kartiran leksem *lisa* v T327.

Kot enkratnice z *GlAc-* so kartirani leksemi *gloca* v T034, *kloca* v T324 in *glace* v T030.

Kot enkratna besedna zveza z *gol- tem-* sta kartirani besedni zvezi *golo teme* v T407 in *gola temen* v T397.

Kot tretji odgovor v posamezni točki so z znakom za komentar kartirani leksemi *plešast* v T060 in T267, *glocn-* in *pleša* v T049, *gol* v T118 in T392, *pišljivi* v T392 ter *golobučen* v T267.

Kot nerelevanten je kartiran odgovor *brez nič* v T060.

Kot pretvorbe s primitivi so kartirani leksemi *plešast* v T035, T079, T095, T139, T151, T157, T165, T166, T156, T292, T302, T349 in T411, *plešav* v T016, T017, T018, T079, T095, T135, T139, T151, T165, T166, T168, T216, T225, T267, T292, T302, T326 in T343, T349 in T410, *plešiv* v T152 in T154, *golobučen* v T025, T028, T030, T031, T036, T037, T038, T041, T043, T044, T045, T046, T216, T220, T225, T226 in T299, *golobuč* v T311, T312, T313, *gologlav* v T049 in T121, *čelav* v T049, T156, T284 in T407, *gol(i)* v T056, T057, T079, T090, T105, T112, T137, T161, T398 in T405, *liš* v T056, *lisast* v T305, *pišljiv(i)* v T388, T393, T394, T396, T398, T399, T400, T401, T403 in T404, *kuljhav* v T368, T371 in T372, *farav* v T115, T118 in T137 ter *piškav* v T413.

Leksemi *pišljivost* v T392, *kuljhavost* v T368 in *plešovec* v T267 so kartirani z znakom »glej gradivo«.

Kot opis je kartiran odgovor *brez las(i)* v T025, T045, T060 in T118.

4. Uporabljena dodatna literatura

/

5. Primerjaj

SLA: /; OLA: 1900, 1898 ‘plešast’; ALE: 147 ‘plešast’; SDLA-SI: /; ALI: 139; ASLEF: 1217; HJA: /